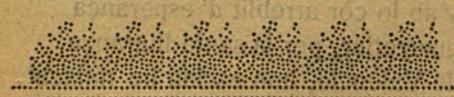

niçá pera fomentar els ingressos pa la construcció del Palau de Belles Arts, en proyècte, tindrà excepcional importància.

Unes paraules

a "El Amigo del Pueblo"

En el número corresponent a este mes de *El Amigo del Pueblo* y ab el títol «Un regionalista atrevido» se llig una lletanía d' insults, coaccions y amenaces que nosaltres no podem menys de rechaçar.

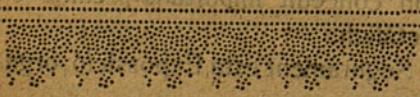
Creem que quand algú no pensa de igual forma que nosaltres hi han autres maneres de discutir. Y opiném que quand en cualsevol trevall te hu la convicció de que se falta obèrtament a la veritat, en perjuí propi, se li deu invitar a una rectificació y cas de que se negue llavors se pot parlar fòrt sens recurrir a paraules poch cultes.

El Amigo del Pueblo diu que llixqué el número 9 de VEU DE LA PLANA. Podia haver llegit també el número 10 y tal volta s' havera afotrat tota la serie de paraules grosses qu' estampá a còsta de «Xenius».

El Amigo del Pueblo afirma que hi han casos com els que asegura «Xenius», de manera que sols s' aparten en quant a la extensió y número d' ells. Ha de saber dit periòdich que «Xenius» ha rebut felicitacions d'un important sector del proletariat conscient de Castelló que sabé llegir son article complet y les aclaracions que doná pera desfer la boira escampá per algú que buscava un efecte teatral.

Repetim que rechacem tota classe d' insults que desperdiga y li recordem a dit periòdich que no es qui pera llevar a un ciudatá els drets politichs y socials. ¡No faltava més!

En quant a la felicitació a *El Clamor...* mos la expliquem perfectament. Res més.

El Flamenquisme

Dos maneres de vórel

S'ha de pintors angloessos que han pintat lo paisaje espanyol en molt de caràcter, que 'l flamenquisme' s' pera dells baix d' un punt de vista artístich, la cosa mes aplaudible d' algunes còses espanyoles.

Aquests artistes s' han pasejat pels carrers de Londres vestint lo traje de chaqueteta curta y sombrero planchat; han depres a tocar la guitarra y cantar cante flamenco; tenen gramòfonos ab plaques de la «Niña de los peines» y cantaors andaluços; donaren conferencies sobre flamenquisme y propagaren en els seus amichs l' afició a aquesta malaltia, com diu Eugeni Noel. La festa dels bous la consideren ells com una nota lluminosa, neta, de sol brusent, fòrta de cromatisme, 's pà ells el banderí alegre y tràgich a la vegá del ànima d' aquesta térra bravia y esteparia.

En eixa manera de pensar d' aquests homes angloessos sobre asso estich ab ells conforme; exteriorment, interiorment, la festa de bous te aqueste contingut mirá dende una posició purament espanyola, representativa de festa pera els ulls, d' emoció mes o menys discutida, pero emoció al fi.

Es com un quadro clar de llum, calent de color, vist realment.

Zuloaga, Anglada y Sorolla han pintat la psicologia, la llum, la vissió realista dels bous, y aquésta part de la seu obra no careix de menys interès que la restant. Al primer correspon, la ironia, el caràcter de la Espanya torera y chula. Mírem lo retrato de «Mi prima Cándida», «La pobre víctima», «Toreros», «Española», tots aquests llenços—espanyols mes que ninguns—tenen el flamenquisme retratat d' una forma, no pintoresca, matonista sino trista, d' una tristor pensativa, mística elegiaca, com si diguerem el espiritualisme del Greco y la sátira de Goya meçclats d' una manera plena y percibida, suficient y concreta.

Anglada té «El idolo» que no 's el torero groch de Zuloaga, 's el torero

guapo casi afeminat qu' ensomie i apassionat a la afició. Alt y fi de modals elegants, torero de saló. Pera Anglada 'l torero no representa la vissió llastimosa de pobrea espiritual. No. Es en ell el cant brius, blanch de llum diáfana y opalina, 'l nervi de la raça pictòrich baix l' apariencia d' un raig de sol allumentant un tróç d' aquesta térra mediterránea.

Sorolla te la festa de llum com un motiu mes de la seu pintura, ha pintat el quadro «Preparándose para salir» com haguere pintat un assunt a voreta mar o un jardi valencià. Ha vist en ell la llum y el color, el moment d' una tradició espanyola, o'l tràfec d' una vesprá de bous; el mataor y el peó; el picaor y el parranda, les manoles de mantó filipi, els clavells y el or dels trajes toreros. Pareix que carixca, d' interès pà ell, de tindres a pensar que 's anemia espanyola, no. Fogositat, colors valents, policromia de sol d' estiu, si. Clar es el pintor espanyol y fins el extranjer també que no haiggen pintat una moreneta andaluça o un torero pera fer vore ab elocuencia 'l sentit ibèrich baix la pressió del flamenquisme.

Aquesta unitat dels artistes sobre este tema 's mes que prou pera demostrar que 'l flamenquisme constituix una font d' aigues clares aon beuen la inspiració espanyola un número extens d' gent de paleta.

Aquesta quiçá sigue la raó verdadera de poder vore 'l flamenquisme 'n eixe concepte de manera grand y sublim.

XENIUS.

(Acabarà)

DE LES CORTS

SENAT

La nòta mes sensacional de les sessions fins hui verificades ha segut donada per lo senyor Abadal, senador regionaliste per Barcelona.

Frédament, ha exposat ab tota claretat el problema regionaliste en general y, en especial, el problema regionaliste català.

Ha senyalat seriament l' ausència